מה? איך? איפה?

משחק הגדרות לשיפור השליפה

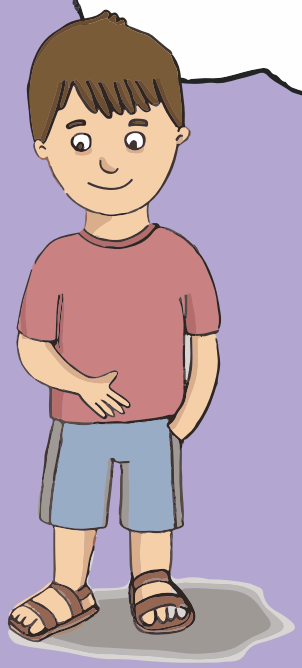

קרה לכם פעם ששכחתם מילה?

זה קרה המון פעמים לשלופי.
ככה פתאום, באמצע שיחה,
נעלמה לו המילה
והוא פשוט.. נתקע!

היום,
שלופי כבר יודע בדיוק מה לעשות,
כשקשה לו להיזכר ולשלוף את המילים.
הוא כבר לא עוצר, מוותר
או מחכה לעזרה מהגדולים.
במקום זה,
הוא מסביר את עצמו ונותן רמזים!

כששלופי מסביר ונותן רמזים,
כולם מסביב אותו מבינים.
ולפעמים, לא תאמינו, התוצאה כפולה!
כשבלי להתכוון, פתאום,
הוא נזכר בעצמו במילה!

מוזמנים לשחק יחד עם שלופי
וללמוד איך להסביר ולתת רמזים
כשגם לכם נעלמות פתאום המילים

נעים מאד, שלופי

מיועד ל

2 משתתפים ומעלה,
גילאי 4+

מה בקופסא?

21 קלפי משחק מלבניים
21 קלפי מספרים עגולים
דמות משחק אחת (שלופי) ומעמד

מלי ואיציק - משחקים עם מילים
משחקי קופסא להעשרת השפה בצורה חוויתית ומהנה.
פיתוח עיצוב והפקה:
מלי קצב הנדלמן, קלינאית תקשורת M.A.
איציק הנדלמן, גרפיקאי -מאייר
www.safagames.co.il 054-6348638

מלי ואיציק
משחקים עם מילים

איך משחקים?

בקצרה..

מטרת המשחק, לעזור לדמותו של שלופי לטייל ולעבור בין 21 קלפי המשחק.

על כל קלף מופיעים 3 פריטים מאותה קטגוריה:

3 חיות, 3 כלי תחבורה, 3 בגדים וכו׳

כל שחקן בתורו נותן הגדרה (רמזים) לאחד הפריטים, שנמצא על הקלף שעליו עומד שלופי.

<u>איך נותנים הגדרה?</u>

בעזרת השאלות של שלופי, שמופיעות על הקלפים העגולים:

מה עושים עם זה?

איך זה נראה?

איפה זה נמצא?

ניחשנו? מצוין.

הופכים את הקלף ומעבירים את דמותו של שלופי לקלף עליו הוא חושב, <u>באותה השורה</u>. כך ממשיכים את הטיול בין הקלפים.

כשמסתיימים הקלפים בשורה הראשונה עוברים לשורה השנייה ואז לשלישית, עד שהופכים את כל הקלפים והטיול מסתיים.

ובהרחבה..

השחקן הראשון מרים קלף מהקופה, מציץ ומגלה איזה מספר יצא לו (בלי שהשחקנים האחרים יראו).

המספר שקיבל, מציין את מספר הפריט שעליו להגדיר, המופיע על הקלף שעליו עומד שלופי.

כעת, עליו לתת רמזים שיעזרו לשחקן הבא לגלות איזו מילה יצאה לו.

למשל, אם שלופי עומד על קלף שבו 1= משאית 2= אמבולנס 3=כבאית

ובקלף העגול יצא המספר 2, עליו לתת הגדרה (רמז) למילה "אמבולנס".

קלפי המספרים

מצד אחד – מספרים.

מצד שני -**השאלות של שלופי**

שעוזרות לנו לתת רמזים ממש טובים!

קלפי המשחק

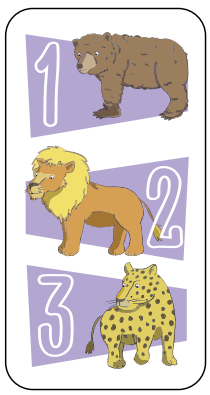

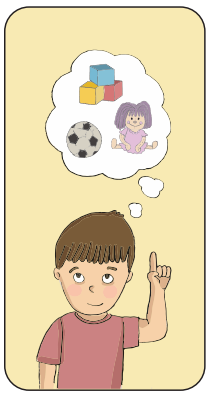

מצד אחד – **המילים של שלופי**

על כל קלף שלושה פריטים מאותה הקטגוריה.

מצד שני - **המחשבות של שלופי**

שמספרות לנו מהו הקלף הבא אליו שלופי רוצה לעבור.

לפני שמתחילים..

1. מניחים את הקלפים העגולים בערמה, כשהמספרים כלפי מטה.

זו תהיה הקופה שלנו.

2. מסדרים את 21 קלפי המשחק בשלוש שורות, כל צבע בשורה נפרדת, כשהצד עם המילים והמספרים גלוי.

זה יהיה מסלול הטיול שלנו.

3. מכניסים את דמותו של שלופי למעמד ומניחים אותו על אחד מקלפי המשחק בשורה הראשונה, לפי בחירתנו.

מכאן יתחיל הטיול שלנו.

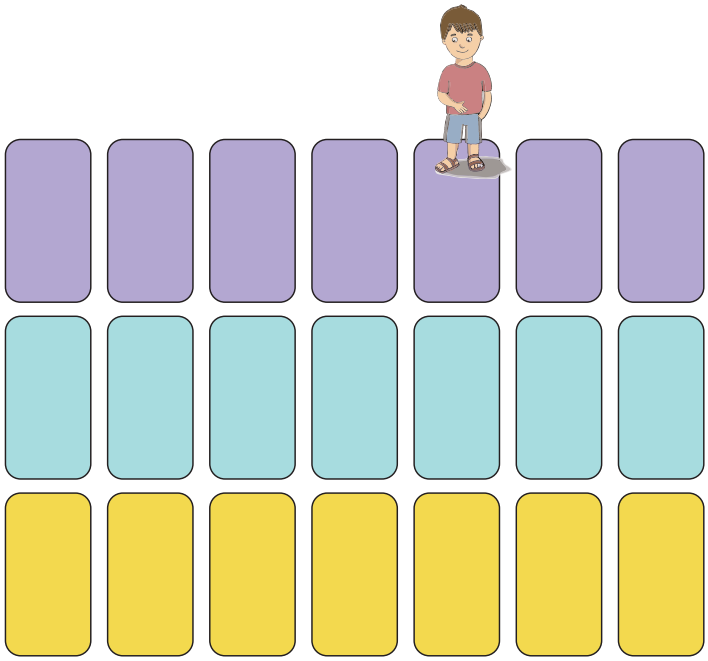

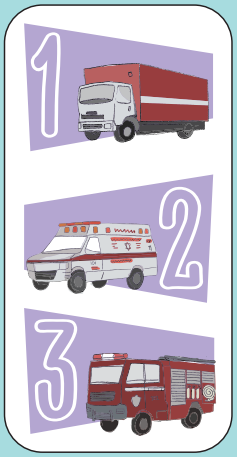

איך נותנים הגדרה?

בעזרת השאלות של שלופי, שנמצאות על הקלפים העגולים.

לדוגמא,

מה עושים עם זה? "מסיעים אנשים חולים"

איך זה נראה? "זה בצבע אדום ולבן"

איפה זה נמצא? "זה נוסע בכביש לבית החולים"

אם המשתתף השני ניחש את המילה הנכונה,

הופכים את קלף המשחק ומעבירים את דמותו של שלופי

לקלף עליו הוא חושב, באותה השורה.

שימו לב: שלופי יכול לעבור לשורה הבאה, רק לאחר שהפכנו את כל הקלפים באותו הצבע.

לדוגמא: אם שלופי חושב על קוביות, כדור ובובה – נעביר אותו לקלף עם משחקים.

כך ממשיכים ומעבירים את שלופי בין הקלפים.

לאחר שהפכנו את כל הקלפים בשורה הראשונה, עוברים לשורה השנייה ואז לשלישית, עד שהפכנו את כל הקלפים והטיול הסתיים.

אם השחקן לא הצליח לנחש את המילה הנכונה?

שלופי נשאר לעמוד באותו המקום והתור עובר לשחקן הבא,

שמרים קלף חדש מהקופה.

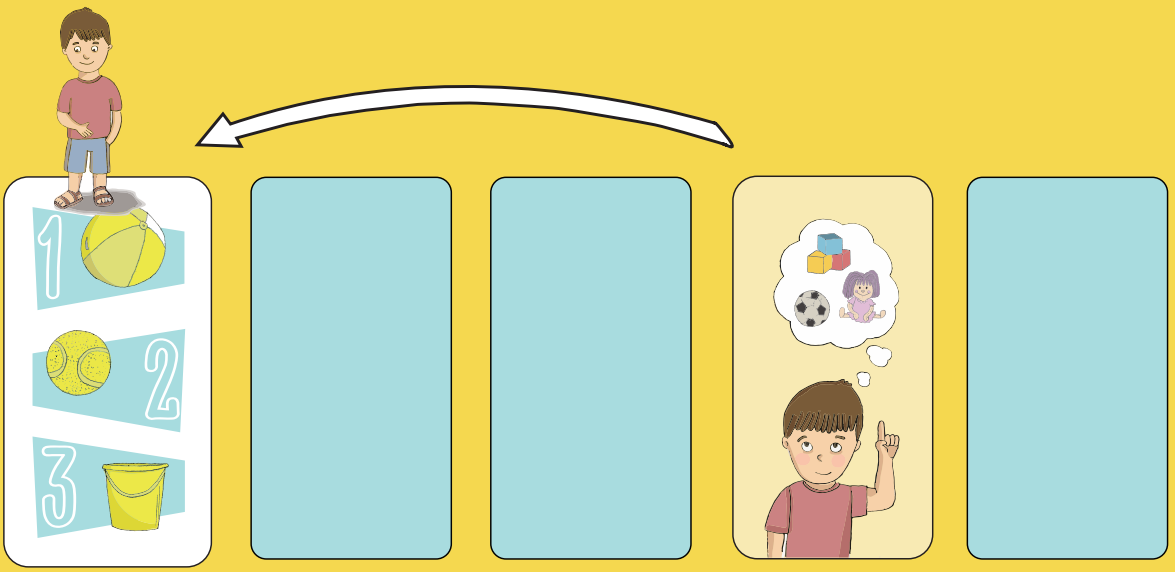

כמה דגשים חשובים:

בפעמים הראשונות שמשחקים במשחק, מומלץ להקפיד לומר הגדרות מלאות, שעונות על כל שלושת השאלות

(זה אומר שהשחקנים האחרים צריכים להתאפק ולנחש רק בסיום).

לדוגמא:

"לובשים את זה בחורף (מה עושים עם זה?), זה צבעוני (איך זה נראה?)

ולובשים את זה על הצוואר (איפה זה נמצא?)" – צעיף

בהמשך, כשהילד מצליח לענות בקלות על שלושת השאלות,

נוסיף את "חוק השאלה הכי חשובה":

בכל תור, מותר לענות רק על אחת מבין שלוש השאלות.

החוכמה היא לבחור את השאלה הנכונה! זו שתתן את הרמז הטוב ביותר,

כדי שהשחקים האחרים יצליחו לנחש את המילה. לדוגמא:

במילה **צעיף,** נענה על השאלה איפה זה נמצא? "לובשים את זה על הצוואר"

במילה **גופיה,** נענה על השאלה איך זה נראה? "אין לזה שרוולים"

במילה **מחבת,** נענה על השאלה מה עושים עם זה? "מטגנים עם זה חביתה"

עם ילדים צעירים,

מומלץ לשחק תחילה עם שורת כרטיסים בצבע אחד ובהמשך להוסיף את השורה השנייה והשלישית.

עוד קצת על השאלות של שלופי

מה עושים עם זה?

למה מיועד החפץ או מה הוא יכול לעשות?
משאית – "נוסעים בזה".
פאזל – "מרכיבים את זה".
מצקת – "מוזגים עם זה מרק".
במקרה של חיות, נתאר - **מה זה עושה?**
כלב – "זה נובח".
אריה- "זה טורף".
נמר – "זה רץ מהר".

איך זה נראה?

נוכל להתייחס לגודל, צורה, צבע או חלקים מיוחדים.
נתייחס בהגדרה שלנו רק למרכיבים המשמעותיים,
שיעזרו לאחרים לנחש למה אנחנו מתכוונים.
למשל, **משאית** – "היא גדולה ויש לה ארגז"
לא נציין את הצבע, כיוון שהיא יכולה להיות בכל צבע.
לא נציין את 4 הגלגלים, כיוון שיש עוד הרבה כלי תחבורה עם 4 גלגלים.
גופייה- "אין לה שרוולים והיא יכולה להיות בכל מיני צבעים".
לא נציין את הגודל או הצבע הירוק שבתמונה,
כיוון שהיא יכולה להיות בכל צבע או גודל.

איפה זה נמצא?

באיזה מקום נמצא הפריט. **ננסה לדייק במיקום ככל האפשר.**
ארטיק – "זה נמצא במקרר במכולת".
דב- "זה גר בג'ונגל וגם בקרח".
פאזל – "זה נמצא בחדר המשחקים".
רעשן – "זה שייך לחג פורים".
פופקורן- "זה נמצא בקולנוע".

המחשבות של שלופי

על מה הוא חושב?	למה הוא מתכוון (שם הקטגוריה)
פיל, ציפור, דג	בעלי חיים, חיות
בובה, כדורגל, קוביות	משחקים
מזלג, סיר, צלחת	כלי אוכל
פיצה, בננה, שוקולד	מאכלים
מכונית, אופניים, סירה	כלי תחבורה
שופר, סוכה, סביבון	חגים
כובע, מכנסיים, מעיל	בגדים

הפריטים על קלפי המשחק

חיות
פינגווין, ברווז, תרנגול
ארנב, כלב, חתול
דב, אריה, נמר
משחקים
קשקשים, לגו, מגנטים
כדור ים, כדור טניס, דלי
פאזל, לוטו, משחק זיכרון
כלי אוכל
כוס, ספל, גביע
קרש חיתוך, תבנית אפייה, מחבת
מצקת, תרווד, כף
מאכלים
פופקורן, עוגה, חלה
סוכריה על מקל, ארטיק, מרשמלו
תפוח, מלפפון, אבטיח

כלי תחבורה
כדור פורח, מטוס, מסוק
אוטובוס, אוניה, רכבת
משאית, אמבולנס, כבאית
חגים
חנוכייה, נר, גפרורים
מצה, מסכה, סופגנייה
אוזן המן, שרביט, רעשן
בגדים
נעלי ספורט, מגפיים, נעלי עקב
חולצה קצרה, חולצה ארוכה, גופייה
כובע צמר, כפפות, צעיף

אם הילד מתקשה לענות על השאלות

נוכל לעזור באמצעות שאלות מכוונות:

מה עושים עם זה? - מה אנחנו\אתה עושה עם זה? אתה זוכר מה הוא יודע לעשות?

איך זה נראה? - באיזה צבע\צורה\גודל זה? תנסה לבדוק, יש לו משהו מיוחד שאין לאף אחד מהאחרים?

איפה זה נמצא? - אתה יכול להגיד לי בדיוק איפה הוא נמצא? איפה שמים אותו? לאן צריך ללכת כדי לראות אותו?

קצת על קשיי שליפה.

ילדים עם קשיים בשליפת מילים, מתקשים בשליפה מהזיכרון של מילים מוכרות (מילים שהם מכירים ומשתמשים בהן כל הזמן, אך מתקשים לשלוף אותן ברגע נתון).

קשיי שליפה מקשים מאוד על היכולת של ילדים לבטא את עצמם. רוב הילדים, שותקים או מוותרים על מה שרצו לומר. אחרים מנסים להשתמש במילים דומות או להסביר את עצמם, אך לעיתים קרובות קשה להבין את כוונתם ("נו.. האדום הזה..!")

<u>הטיפול בילדים עם קשיי שליפה מתמקד בשני מישורים:</u>

1. שיפור האחסון של המילים בלקסיקון – באמצעות העמקת והרחבת ידע העולם של הילדים על המילים השונות.
2. למידת אסטרטגיות להתמודדות עם הרגע בו הם מתקשים בשליפת המילה - הנפוצה מהשיטות היא השימוש בהגדרה: אם קשה לשלוף את המילה – מסבירים אותה. משתמשים בהגדרה.

היכולת להשתמש בהגדרות, מאתגרת במיוחד עבור ילדים עם קשיי השליפה.

התרגול המשותף במהלך המשחק, יחד עם הדוגמא (מודל) מהשותף למשחק, מעשירים את ידע העולם של הילדים והופכים את השימוש בהגדרות לקל, טבעי ופשוט.

עודדו את הילדים להשתמש בהגדרות ולענות על השאלות של שלופי,

גם כשהם נתקעים בחיפוש אחרי מילים במהלך שגרת היום בבית.

השימוש בהגדרות יאפשר לילדים לבטא את עצמם בשטף ובקלות.